

**Moció que presenta els Grups Municipals PSC-CP, CIU-VIA, UM9-CUP-PA, Fem Poble i ERC-AM, en contra de les clàusules sòl, i altres pràctiques abusives per part de les entitat financeres i de suport a les persones afectades.**

És una evidència que constantment ens trobem amb un nombre considerable de consultes procedents de persones usuàries de serveis financers. En moltes d'elles s'hi denuncien possibles abusos dels quals entenen ser víctimes per part de les entitats financeres. És cert que l'actuació de l'administració local està limitada per l'absència de competències en aquest àmbit. Tot i així, els ajuntaments no podem romandre al marge d'una realitat econòmica, financera i -cada cop més- social que afecta el benestar i els drets dels seus veïns i veïnes.

Aquest és el cas de les denominades "clàusules sòl", exemple clar d'opacitat i d'abús del mercat financer dins dels contractes hipotecaris, en què en nombrosos casos resulta notòria la posició dominant de les entitats financeres a l'hora de negociar un préstec hipotecari. Les clàusules sòl van ser introduïdes de forma massiva als darrers anys de la bombolla immobiliària, quan l'euríbor estava en els seus màxims històrics i amb una tendència clarament alcista. Aquestes clàusules han estat denunciades en moltes ocasions per activistes, moviments socials i associacions de consumidors, atès que imposen un índex mínim per al pagament d'interessos relacionats amb el crèdit hipotecari, de forma que si l'índex de referència baixa per sota d'un determinat nivell, la persona afectada no pot gaudir d'aquesta reducció dels interessos. La suposada llibertat del client/a per acceptar o rebutjar les clàusules exigides per l'entitat es demostren com a no aplicables en molts d'aquests casos, ja sigui per la manca de coneixement de la realitat o bé per una falta de voluntat de defensar i regular els drets de la part més dèbil d'aquesta relació amb les entitats financeres.

Tot i que, malauradament, aplicar aquesta clàusula és legal, no ho és incloure-la en un crèdit hipotecari sense informar degudament les persones que el sol·liciten. Així ho va declarar el jutjat mercantil número 11 de Madrid que, el dia 7 d'abril de 2016, després d'un llarg procés judicial, va fallar a favor d'ADICAE en la macrodemanda col·lectiva imposada per tal d'eliminar aquesta clàusula abusiva per manca de transparència. La sentència obliga a 101 entitats (42 després de la reestructuració bancària) a eliminar la clàusula sòl i a reemborsar el seu import des del 9 de maig de 2013, no des de l'inici de la hipoteca. Així mateix, la Comissió Europea també va posar de manifest les irregularitats relacionades amb aquesta clàusula i va amenaçar amb imposar multes al govern de l'Estat espanyol si no fa efectiu el compliment de la sentència.

Davant d'aquesta situació, ADICAE presenta un recurs per a millorar la sentència i aconseguir el reemborsament total dels imports de la clàusula sòl. Aquest recurs provoca una divisió d'opinions jurídiques i dels diferents actors implicats, que insten a resoldre la situació al Tribunal de Justícia de la Unió Europea. A favor de la devolució parcial hi trobem els bancs, l'advocat general de la Unió Europea i el Govern espanyol, i a favor de la devolució total, la Comissió Europea, les persones afectades i ADICAE.

Com a conseqüència d'aquesta sentència, moltes entitats financeres han iniciat una campanya per convèncer els seus clients de signar nous acords basats en l'eliminació de la clàusula sòl a canvi de modificacions en els tipus d'interès o de noves clàusules contràries als interessos de les persones afectades. Això sense cap tipus d'intervenció en defensa de les persones afectades per part de les autoritats institucionals o de les agències públiques de consum.

Finalment, el 21 de desembre de 2016, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) ha fallat a favor de les persones afectades, declarant la devolució íntegra de les clàusules sòl des de l'inici del contracte hipotecari. El TJUE les considera abusives, ja que els consumidors no havien estat adequadament informats sobre la càrrega econòmica i jurídica que els imposaven aquestes clàusules i recorda que, segons la Directiva 93/13 / CEE, del Consell, de 5 d'abril, les clàusules abusives no podran vincular al consumidor, en les condicions estipulades pels Drets dels Estats membres, essent aquests els obligats a preveure els mitjans perquè cessi l'ús d'aquestes clàusules.

Atesa la resolució del TJUE de retroactivitat total de la clàusula sòl, estimada en 4.000 milions d'euros segons el Banco de España, el govern espanyol ha anunciat la creació d'un nou codi de

bones pràctiques d'adhesió voluntària per part de les entitats financeres, per facilitar la resolució de les reclamacions de les persones afectades mitjançant un procés extrajudicial.

Paral·lelament a aquesta pràctica, les entitats financeres també van comercialitzar, sense informació adient i transparent un altra producte que ha gravat de forma molt significativa les economies familiars. Es tracta dels swaps o assegurances de cobertura hipotecària. Producte opac que consisteix en establir un topall a la baixada de tipus d'interès i que so pretexta de beneficiar al titular de l'hipoteca, en moments en que l'índex de referència baixa el castiga molt durament. Moltes famílies se senten enganyades per aquest producte tan poc transparent i que acaba , en la pràctica, penalitzant la quota mensual.

Una menció especial mereix, també, el cas de les preferents, tant per l'amplitud del problema com per la tipologia de persones en què part les entitats financeres han centrat la seva comercialització. La banca, durant molts anys, ha ofert aquests falsos dipòsits amb rendibilitat assegurada entre la població i, especialment, en col·lectius vulnerables com són les persones grans, a què posteriorment se'ls ha obligat a canviar per accions del banc.

A aquestes pràctiques s'hi suma també el deute subordinat, el nom del qual respon al caràcter subordinat en l'ordre de cobrament en cas de concurs de creditors, en què cobrarien darrera dels administradors judicials, la Seguretat Social, Hisenda i els posseïdors de cèdules hipotecàries, deute sènior i dipòsits bancaris. El Banc d'Espanya pot arribar a valorar a zero els productes híbrids -barreja entre bons i accions-, com són les subordinades i les participacions preferents. Actualment el seu valor de mercat és molt menor al preu pel qual van ser adquirides.

En general, aquestes propostes de mínims respon una vegada més als interessos de les entitats financeres, per sobre dels drets de les persones afectades, tal com ha quedat demostrat durant tot el llarg procés de denúncia de les clàusules sòl, en què el govern de l'Estat espanyol ha desenvolupat un paper absolutament testimonial, tot i les reclamacions dels diferents ens europeus que reclamaven al govern mesures sancionadores i d'aplicació immediata de les diverses resolucions judicials que assenyalaven el caire abusiu de la clàusula sòl, en concret. No és fins a les últimes conseqüències que el govern decideix actuar.

**Per tot això proposem que el Ple de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes acordi:**

- 1.- Sol·licitar l'aplicació immediata per l'assegurament de l'acompliment de la devolució de les clàusules sòl per part de les entitats financeres i instar al govern de l'estat a la seva supervisió.
- 2.- Instar les entitats financeres que operen a Sant Pere de Ribes a actuar amb rapidesa i diligència i deixin sense efecte aquestes pràctiques abusives derivades, entre d'altres, les clàusules sòl, deute subordinat, comissions injustificades i comissions per descobert.
- 3.- Instar l'Agència Catalana de Consum i la Agència Espanyola de Consumo, Seguridad Alimentaria y Nutrición a proporcionar tots els mitjans de suport tècnics i jurídics necessaris per a defensar els drets de les persones afectades per les clàusules sòl. Incloent, si s'escau, la creació d'equips i oficines d'atenció específiques.
- 4.- Comunicar als organismes reguladors (Banc d'Espanya i Comissió Nacional del Mercat de Valors) la necessitat d'impulsar una campanya de comunicació per part de les pròpies entitats financeres per tal de garantir la correcta informació per al conjunt de persones afectades, dels seus drets i dels seus deures.
- 5.- Instar el Govern de la Generalitat i al Govern de l'Estat espanyol a obrir respectives comissions d'investigació per realitzar un estudi seriós que determini l'impacte de l'aplicació de clàusules il·lícites com la clàusula sòl, en concret, i d'altres clàusules relacionades amb l'activitat de les entitats financeres.
- 6.- Donar suport a totes les iniciatives legislatives i parlamentàries encaminades tant a la denúncia i divulgació de les males pràctiques abans esmentades, com a la defensa i demanda de restitució dels drets de les persones afectades.

7.- Continuar la feina d'informació, assessorament i difusió dels drets de les persones usuàries a través del servei d'informació a la persona consumidora de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, de forma gratuïta, i preparar dues sessions informatives, adreçades a les persones afectades.

8.- Comunicar aquest acord al President de la Generalitat de Catalunya; a la presidenta del Parlament de Catalunya; als grups parlamentaris del Parlament de Catalunya; als presidents de l'Associació Catalana de Municipis i de la Federació de Municipis de Catalunya; a les associacions de defensa dels consumidors; a entitats municipals i moviments socials de defensa del dret a l'habitatge; i a les entitats financeres afectades per l'aplicació de les clàusules sòl.

Es produeix un petit debat.

Sotmesa la moció a votació, el Ple de la Corporació acorda la seva **aprovació** per disset vots a favor: Sis del Partit Socialista de Catalunya, quatre de CIU-VIA, tres de UM9-CUP, tres de Fem Poble i un d'Esquerra Republicana de Catalunya. S'abstenen el dos regidors del Partit Popular de Catalunya. En el moment de la votació està **absent el regidor, Sr. Tomàs Carandell Baruzzi.**